

***«Якщо хочеш виховати в дітях
сміливість розуму, самостійність як
особистісну рису, то створи такі
умови, щоб спалахи їх думок
утворювали царство думки, дай їм
можливість відчувати себе в ньому
володарем»***

III. Амонашвілі

XXI століття – століття високих комп'ютерних технологій та електронної культури, коли інформація стає стратегічним ресурсом розвитку суспільства, а знання – предметом відносним і ненадійним, бо швидко застарівають і потребують в інформаційному суспільстві постійного оновлення. Очевидно, що сучасна освіта – це безперервний процес, а роль учителя в цьому процесі – стати координатором інформаційного потоку. Безумовно, при цьому всебічна комп'ютеризація відкриває нові, ще не досліджені варіанти навчання. Вони пов'язані з винятковими перспективами новітньої електроніки і телекомунікацій.

Сьогодні нові інформаційні технології – невід'ємна частина нашого життя. Їх застосування дає змогу інтенсифікувати процес навчання, зробити його наочнішим і динамічнішим, скоротити час на вивчення теми, посилити рівень сприйняття і розуміння учнями матеріалу, формувати уміння, розвивати комунікативні здібності.

Формування інформаційно-комунікаційної компетентності учнів початкових класів

Щоб навчання було радістю, дитина має стати активним учасником процесу засвоєння знань. З цією метою міністерство освіти Постановою Кабінету Міністрів України від 24.04.2011 року було затверджено новий Державний стандарт початкової загальної освіти зорієнтований на соціалізацію молодшого школяра. Так позитивними змінами нової редакції зазначеного документа є:

- впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі початкових класів загальноосвітніх навчальних закладів;
- в освітній галузі “Технології” виокремлено змістовну лінію “Ознайомлення з інформаційно-комунікаційними технологіями”.

Сучасні інформаційні технології суттєво змінюють роль учителя в освітній школі. Якщо раніше він виконував функції «транслятора» знань, то нині він дедалі більше є провайдером у морі інформації. Відомо, що процес навчання – це передавання інформації учню, тому потрібні методики, які описують, як найефективніше обробляти й передавати інформацію для її оптимального засвоєння учнями.

Впровадження в навчальний процес інформаційно-комунікаційних та мультимедійних технологій дає змогу якісно змінити навчальний процес та по-новому підійти до розробки методик викладання предметів і створення нового інформаційно-освітнього середовища.

Навчити людину жити в інформаційному просторі - важливе завдання сучасної школи.

Академік Семенов А.П.

Інформаційно-комунікаційні технології навчання (ІКТ) - це сукупність методів і технічних засобів реалізації інформаційних технологій на основі комп'ютерних мереж і засобів забезпечення ефективного процесу навчання.

Сьогодні не можна вважати викладання якісним, якщо вчитель не використовує у своїй роботі з учнями комп'ютерні технології та Інтернет.

Уроки із застосуванням ІКТ особливо насущні в початковій школі. Ще К.Д. Ушинський помітив: «Дитяча природа вимагає наочності». Учні 1-4 класів мають наочно-образне мислення, тому дуже актуально будувати їхнє навчання, використовуючи якомога більше високоякісного ілюстративного матеріалу, залучаючи у процес сприймання сьогочасного не тільки зір, а й слух, емоції, уяву.

Використання ІКТ на різноманітних уроках у початковій школі дає змогу перейти від пояснювально-ілюстрованого способу навчання до діяльнісного, за якого дитина стає активним суб'єктом навчальної діяльності. Це сприяє усвідомленому засвоєнню знань учнями.

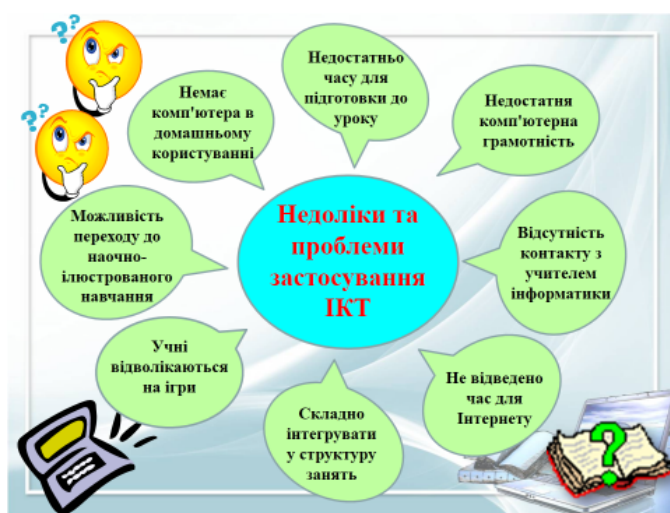
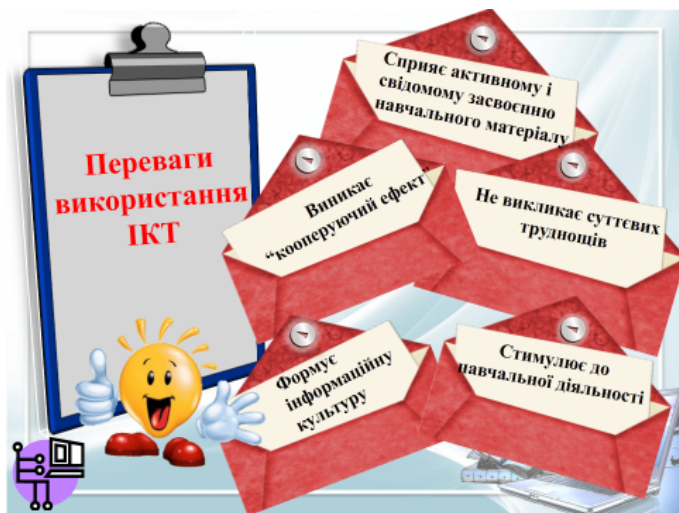
Використання комп'ютера можливе на всіх етапах навчання. Але слід пам'ятати, що комп'ютерна підтримка повинна бути одним із компонентів навчального процесу і застосовуватися там, де це доцільно.

Однією із найважливіших форм підготовки і подання навчального матеріалу до уроків у початковій школі можна назвати створення мультимедійних презентацій. Слово "презентація" походить від латинського "presentation" - *представлення*.

ЗАВДАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

- ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК РОБОТИ З КОМП'ЮТЕРОМ;
- НАВЧАННЯ ГРАМОТНОЇ РОБОТИ З НОСІЯМИ ІНФОРМАЦІЇ;
- ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗВОРОТНОГО ЗВ'ЯЗКУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ;
- ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ;
- ОРГАНІЗАЦІЯ КОЛЕКТИВНОЇ ТА ГРУПОВОЇ РОБОТИ;
- ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ;
- ПОШУК ІНФОРМАЦІЇ З НАЙРІЗНОМАНІТНІШИХ ДЖЕРЕЛ;
- МОДЕЛЮВАННЯ РІЗНИХ ПРОЦЕСІВ І ЯВИЩ.

Використання ІКТ у початковій школі сприяє підвищенню його ефективності, всебічному і гармонійному розвитку особистості учнів, розкриттю їх талантів, суттєво впливає на зміст, методи і засоби навчання, дозволяє отримати навички XXI століття.

Комп'ютерна презентація – це набір кольорових карток-слайдів спеціального формату з лаконічною інформацією на певну тему, тобто зручний інструмент, за допомогою якого можна наочно і в інтерактивній формі донести до глядача інформацію.

Мультимедійні презентації – це зручний і ефективний спосіб представлення інформації за допомогою комп'ютерних програм. Він поєднує в собі динаміку, звук і зображення, тобто ті фактори, які найдовше утримують увагу дитини.

Одночасний вплив на два найважливіших органи сприйняття (слуху і зору) дає змогу досягти набагато більшого ефекту. У класі під час таких уроків створюється ситуація реального спілкування, за якого учні охоче виконують завдання, виявляють цікавість до досліджуваного матеріалу, вчать самостійно працювати з навчальною, довідковою та іншою літературою з предмета. У дітей з'являється зацікавленість в отриманні вищого результату, готовність і бажання виконувати додаткові завдання.

У своїй практичній діяльності створюю і використовую презентації кількох видів. Серед них:

1. Лекції – відеоряд, який може бути представлений текстом, малюнками, відеоматеріалами, схемами і діаграмами. Необхідний матеріал поступово виводжу на екран в ході уроку, що дає змогу поетапно розглядати основні питання теми.
2. Задачник і тренажери, які містять завдання, що дозволяють організувати фронтальну, групову та індивідуальну роботу учнів на уроці та вдома.
3. Тести, які використовуються для оперативної перевірки якості знань учнів.

Рис. 1. Організаційна діаграма «Види презентацій»

Таким чином презентація допомагає мені організувати пояснення нового матеріалу, доповнюючи розповідь, евристичну бесіду, діалог, вирішення проблемної ситуації і т. д.

Наприклад, на уроках математики за допомогою слайдів, демонструю приклади, схеми задач, ланцюжки для усної лічби, математичні розминки.

Для уроків навчального курсу "Я і Україна" створюю презентації фільми. Презентація з використанням анімації допомагає не тільки скласти яскравий, емоційний і в той же час науковий образ, а й активізує пізнавальну діяльність учнів і допомагає в роботі над формуванням поняття та його запам'ятовуванням. Анімаційні ефекти дають змогу продемонструвати учням, як здійснюється кругообіг води у природі; рух Землі навколо Сонця.

Особливо цікавими за допомогою презентації можна зробити уроки читання. Портрети письменників, місця, де вони жили і творили, інсценування окремих епізодів з творів, складання плану, словникова робота, чистомовки, скоромовки – все стає можливим, якщо використовувати ці сучасні методи. І перевірити знання простіше: тести, кросворди, ребуси, шаради, - все робить урок захоплюючим, а отже таким, що запам'ятовується.

За допомогою простої зміни слайдів презентація дає змогу продемонструвати картини художників на уроках малювання та читання, зразки виробів і етапи роботи на уроках праці.

Комп'ютерні технології впливають не тільки на розвиток та освіту дитини, а й висувають певні вимоги до підготовки вчителя до проведення навчального процесу.

З досвіду застосування ІКТ, що я отримала на своїх уроках, можна визначити такі основні чинники, які потребують обов'язкового врахування:

- Методична мета уроку і визначений нею тип уроку (пояснення нового матеріалу, закріплення, узагальнення вивченої теми, проміжний контроль тощо);
- Гігієнічні вимоги до роботи учнів з комп'ютером, інтерактивною дошкою;
- Рівень підготовки класу;
- Готовність учнів до нового виду навчальної діяльності.

У підготовці презентацій до уроку береть участь і мої учні. Використання дитячих матеріалів у презентаціях багаторазово посилює мотивування дітей, якнайбільше авторів матеріалів. У цьому випадку школяр втілює функцію учителя, коментуючи сутність своєї роботи. Це допомагає дітям на

тільки засвоїти матеріал уроку, а й навчитися здійснювати простий пошук інформації, розробляти найпростіші мультимедійні продукти.

Але не можна забувати про практичну спрямованість презентацій і намагатися замінити нею вчителя, його роль на уроці. Тому під час створення презентацій для учнів початкових класів слід дотримуватися наступних рекомендацій:

Слайди повинні бути синхронізовані з текстом. Презентація має доповнювати, ілюструвати те, про що йдеться на уроці

- Не захаращуйте окремий слайд великою кількістю інформації.
- Вся презентація повинна бути витримана в одному стилі (однакове оформлення всіх слайдів: тло, назва, розмір, шрифт, накреслення шрифту, колір і товщина різних ліній).
- Важливо дібрати правильне поєднання кольорів тла і шрифту.
- Вони повинні контрастувати. Наприклад, тло-світле, а шрифт – темний, або навпаки.
- Не робіть занадто строкате тло з безліччю об'єктів. Якщо задум потребує саме такого тла, а замінити його на менш строкате немає можливості, необхідно зробити тло менш яскравим.
- У презентації не варто використовувати музичний супровід, якщо, звичайно, він не несе смислового навантаження, це стосується і анімаційних ефектів.